

Saltstänk

Medlemsblad för Stenö båtklubb

Nummer 1, februari 2020

Jubileumsåret 2020. Grattis till 400 år, Söderhamns stad! - Nu närmar sig årsmötet i Stenö Båtklubb. Dagordningen hittar du i detta nummer av Saltstänk. På Anslagstavlan finns bl.a. information om vakttjänsten som förstås fortsätter under vår, sommar och höst. Vi håller båt- och motortjuvarna borta. Viktiga datum för arbetshelger, hangaren m.m. hittar du även där. Två kända öar i vår skärgård berättar vi också om.

Gabrielle Roland Waldén

Kallelse till

ÅRSMÖTE

den 12 mars 2020, kl. 18.30

SMS Klubblokal Arend Stykes Väg 7, Söderhamn

Sedvanliga årsmötesförhandlingar.

Styrelsens förslag till årsmötet 2020 på sidan 3. De fullständiga förslagen samt ekonomisk redovisning finns att läsa på Stenö Båtklubbs hemsida sidan Klubbinfo. Logga in med användarnamn och lösenord enl tidigare utskickade anvisningar. Saknar Du varje möjlighet att läsa hemsidan kan materialet erhållas per post genom SMS till 073-0216704. Ange "SBK Årsmöte" samt namn och adress.

Styrelsen planerar ett
SOMMARMÖTE
den 13/7
med servering kl 17
och förhandlingar/information
kl 18.

"Tillsammans skapar
vi Sveriges bästa
båtförsäkringar"

Erik, en av våra 247 000 delägare.

 Svenska Sjö

Båtförsäkring på mina villkor

ANSLAGSTAVLAN

Vaktinsats 2020

- Båtplatsinnehavare skall göra Vaktinsats och bokar själv lämplig tid.
- En pool med ersättare har rekryterats. Boka ersättare ur vaktpoolen om Du saknar möjlighet att göra Vaktinsats. Ersättaren arvoderas av den vars vaktpass ersättaren utför.
- Den som ej gör Vaktinsats erlägger 1000 kronor.
- Vaktinsatsen har ingen koppling till den årliga medlemsinsatsen.

POOL för Vaktinsats 2020 - fler medlemmar sökes

En pool av medlemmar som kan tänka sig att ta på sig vaktpass åt medlemmar som inte kan fullgöra sitt pass. Kontakta Sven-Åke Damström 070 554 24 62

Hangaren 2020

- Båtar ska vara ute ur hangaren 31/5 och får ställas in från 19/9.
- Bilar får ställas in fr.o.m. 1/6 och ska vara ute senast 18/9.
- Båtar på *Gästparkeringen* ska vara borta senast 31/5 och får ställas dit tidigast 19/9.

Hus A och B renoveras

En arbetsgrupp har tillsatts : Lars-Åke Thorsén, David Moberg, Göran Grudén, Josef Nanajakara, Erik Landström och Erika Onelius.

Medlemsinsats 2020

kan göras gemensamt:

- 25-26/4
- 9-10/5
- 19-20/9

Passar inte dessa tider? Hör av Dig till någon i Verksamhetskommittén för att få en arbetsuppgift som kan utföras enskilt. Se telefonlistan sidan 8.

Skärgårdskalender 2020

- 9/5 Sjösetting med korvgrillning vid Söderhamns Motorsällskap, SMS. Fålnäs Marinservice (upptagning 26/9)
- 19/6 Midsommarfirande på Orn. SMS
- 4/7 Orndagen. SMS
- 7-9/7 Österdagarna. Skärgårdsföreningen
- 12/7 Gudstjänst Storzjungfruns kapell, Svenska Kyrkan
- 11-12/7 Fyrvisning på Storzjungfrun. Storzjungfruns hamnförening. Hulda trafikerar.
- 1/8 Swimrun. Skärgårdsutmaningen i Söderhamn
- 7-9/8 SM för 606:or. Söderhamns Segelsällskap, SÖSS
- 29/8 Lyskväll
- 29/8 Lyskvällsfirande på Orn, SMS Lyskvällstur med M/S Moa Lyskvällstur från Albertina med Hulda., Skärgårdsenheten

STENÖ BÅTKLUBB

Förslag till dagordning vid Stenö Båtklubb's ordinarie årsmöte 2020-03-12

1. Mötets öppnande
2. Mötets behöriga utlysande
3. Fastställande av dagordning
4. Val av ordförande för mötet
5. Val av sekreterare för mötet
6. Val av två justeringsmän att jämte ordförande justera årsmötets protokoll, tillika vara rösträknare.
7. Klubbens års- och verksamhetsberättelse
8. Revisorernas berättelse
9. Fråga angående styrelsens ansvarsfrihet för 2019
10. Val av:
 - a. Styrelseledamöter
 - i. Vice Ordförande 2 år
 - ii. Kassör 2 år
 - b. Funktionärer
 - i. Hamnkapten 2 år
 - ii. Vice Arbetsledare 2 år
 - iii. Miljöombud 2 år
 - c. Revisorer
 - i. Ordinarie revisorer 1st 2 år.
 - ii. Revisorssuppleant 1 år
 - d. Valberedning, 3st 1 år
 - e. Val av övriga funktionärer
 - i. Redaktör Saltstänk 1 år
 - ii. Stugfogde 1 år
 - iii. WEB-redaktör 1 år
11. Fastställande av avgifter för 2021 samt arvoden för 2020.
12. Ev. inkomna motioner
13. Övriga frågor
 - a. Medlemsmöte den 13 juli 2020.
 - b. Avsluta fondering för Hangaren.
 - c. Information om projektet ombyggnad klubbhuset.
 - d. Information om vaktinsatserna föregående år och det kommande året.
14. Avslutning

För punkt 11 är styrelsens förslag att avgiften för båtplats differentieras beroende på hur bred båtplatsen är. Styrelsen föreslår att avgiften blir 30 kr per decimeter. Ett vanligt breddmått är 2,7 meter vilket ger en avgift på 810 kronor. Detta innebär att avgiften för en sådan plats höjs med 210 kronor per år från år 2021. (Avgiften kommer då att ha varit oförändrad i 24 år, sedan 1997).

Styrelsen förslag är att medlems- och parkeringsavgifterna inte ändras.

För punkt 13 b är styrelsen förslag att fonden för Hangaren skall gå in i klubbens övriga ekonomi, vilket den i praktiken redan gör.

Nya fiskeregler

Från 1 september 2019 gäller nya regler för fisket vid kusten. Havs- och vattenmyndigheten, HaV, har beslutat begränsa nätfisket längs kusten från Västernorrland till norra Uppland. De nya reglerna införs för att skydda bestånden av kustlevande fiskarter som öring, gös, sik och gädda.

Nätfiske under tiden 1 september till och med 10 juni är endast tillåtet på djupare vatten än tre meter. Dessutom är nätfiske på *samtliga* djup förbjudet under tiden 15 oktober till och med 30 november.

Nya minimimått införs för fisken. Både den vilda och den odlade öringen måste vara minst 50 centimeter för att tas upp. Högst *en* vild öring per dag får tas upp. Ingen fångstbegränsning på odlad öring. Vild och odlad öring skiljs åt genom att fettfenan är bortklippt på den odlade.

För att få fånga och behålla gös måste den vara över 45 centimeter men max 60 centimeter.

Hur många fiskar man får ta tillvara begränsas också: Högst tre fiskar av gös och gädda blir tillåtet att ta med sig hem.

Fiskelycka på Sandskär för flera år sedan.

Skarvarna

Länsstyrelsen Gävleborg inventerade under 2019 antalet skarvbon på kusten i länet. Minst 3 656 skarvbon fann man, varav häckningen blev fullföljd i 3 300.

En stadig ökning av antalet bon har skett under senare år. Fullföljda häckningar för 2016 var 933, 2 130 för 2017, 2 830 för 2018 och nu alltså 3 300 för 2019.

Under 2019 har Länsstyrelsen beviljat störningsåtgärder mot skarv vid Kastellholmen (för 2020) utanför Hudiksvall, på två öar utanför Skärså i Söderhamns kommun samt på öarna Lusholmen och Leharen i Gävle kommun.

Skarvjakten 2019 blev tyvärr ett totalt misslyckande. Man hade tillstånd till skydds jakt på 500 fåglar och sköt bara en enda skarv. Nu hoppas vi det ska gå bättre under detta år.

- Vad det gäller skydds jakt så har vi samma inställning som tidigare, att komma längre ut i skärgården i stället för i vikarna, säger Andreas Håberg, miljö- och naturvårdshandläggare i Söderhamns kommun, till Hela Hälsingland (6 september 2019).

Ljusne sportfiskeklubb och kommunen tittar på ett samarbete ang skarv där man ansöker om att utöka området för störning och skydds jakt till förhoppningsvis hela vår kust. Man hoppas på ett beslut från Länsstyrelsen om detta senare under vintern/våren, förhoppningsvis i februari/mars.

Pressklipp

SvD 1886-08-23

* Efter regn kommer solsken.

Söderhamns Tidning meddelar: Illa höll det här om kvällen på att gå med en ångare, kommande från Ljusne med ett sällskap lustresande. Då det inbrytande mörkret och den täta dimman gjorde det omöjligt för en hvar ombord att upptäcka de prickar, som utmärkte farleden till Tuppsundet, råkade båten styra för långt ut och kom derunder tätt in på skären bortom Grimsön, innan misstaget upptäcktes. Ånghvislan hördes dock till Grimsön, och disponenten Fr. Brolin, som förstod båtens farliga läge, kom strax ut i en roddbåt till bistånd och lotsade de nödställda in till Tuppsundet å en hittills af ångbåtar okänd farled. De omkring 15 passagerarne från de olika båtarna blefvo här mottagna af Grimsöns och Tuppens herrar innehafvare på ett sätt, som kom dem att åt missödet gifva en helt annan benämning. Ty gästfriheten slog upp de täcka villornas dörrar, och under ett praktfullt, omvexlande fyrverkeri m.m. tillbringade »de skeppsbrutne» den mest angenäma afton och natt i skärgården.

Lots- och fyrhistoria i skärgården

Lotsplats på Rönnskär, utstakning skedd 1827. Man började med uppmätningar på Lilljungfrun men fann att platsen var "otjenlig" pga skärets belägenhet "bland klippor och grund, och till hvilket inge andra än de som noga känna farvattnet, möjligen kunna utan lifsfara anlända..." Man begav sig istället till Rönnskär och "Här på Rönnskär, finns godt Landningsställe..."

På Rönnskär stakade man nu ut den nya lotsplatsen samt "Boningsställe för Lots" samt bekräftade att Lotsen också fick odlingsmark att "af honom få njutas som binäring". 1829 hade lotsplatsen följande anställda: 1 Mäster, 1 Sekundlots och 2 Lotslärlingar.

Fyrplats på Storjungfrun utstakades 1836 sålunda: "Båken anläggs å högsta åsen af Öns Nordöstra ände, Österudden kallad, 470 alnar öster om Capellet samt att Kolboden och Bostället utföres i grannskapet eller omkring 100 alnar från fyren..."

Fyren byggdes som stenkolsfyr men ändrades 1853 till fotogenfyr. 1898 byggdes en storartad kaj och vågbrytare.

Ur material om lotshistoria från Bengt Röstlund, tidigare lots på Rönnskär. Utdrag har tidigare publicerats i Saltstänk nr 2:2012.

Mer om Storjungfrun på nästa sida.

Bilden till vänster: Kanske var det bl.a. här de nödställda fick komma in den där kvällen i augusti 1886, som SvD-artikeln berättar om ovan till vänster. Huset på Grimsön byggdes 1884 av Fredrik Brolin. Dibus XBS00019. Lars Brolins samling. (Här något beskuren).

Öar i Söderhamns skärgård

Storjungfrun - naturreservat

Fyrhamnen. Foto: Andreas Håberg, Söderhamns kommun.

Juvelen i kronan... den största ön i vår skärgård, drygt 20 km sydost om Söderhamn, och sedan 2014 ett naturreservat.

Syftet med naturreservatet är "att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området samt att tillgodose friluftslivets behov av områden. Den variations- och artrika naturen på ön, den unika marina miljön och den rika kulturmiljön som finns inom reservatet ska bevaras och tillgängliggöras" skriver man i beslutet.

Öns historia

Storjungfrun lär ha varit befolkad sedan åtminstone 1400-talet då den första hamnen anlades. På 1500-talet ägdes ön av Hans Garp, fogde över Hälsingland och Härjedalen. När Garp dog överläts ön, som då hette Helgön, till kyrkan och staten. Gävlefiskare fick monopol på fisket kring ön. I september 1620, då Gustav II Adolf gav stadsprivilegier till Söder-

hamn, överlät kungen även Storjungfrun och alla andra öar i vår skärgård till staden.

Kapellet vid fiskeläget på öns nordöstra sidan som vi berättade om i Saltstänk 2 2019 är t.o.m. äldre än staden Söderhamn. Undersökning av timret visar att bygget skedde år 1619.

Fyren vid fiskeläget stod färdig 1838. Fyrtornet är drygt 20 m högt. Fyren var först stenkolseldad men byggdes senare om med lanternin för stillastående lins. Ljuset kom från veke och fotogen. I början av 1900-talet använde man s.k. Luxljus som gav ett vitare och starkare sken. Fyrmästaren bodde på ön med sin familj tills 1964 då fyren automatiserades och bemanningen upphörde.

Storjungfrun i dag

Ett omväxlande vackert landskap med rik flora, historiska lämningar och ca 14 km markerade stigar att promenera på. Grillplatser och miljötoalett finns. Vid fyrplatsen finns fyra uthyrningsstugor med servicebyggnader intill. Liten konferenslokal och möjlighet till övernattnig för en grupp finns också. Ingen el finns, och dricksvatten får man själv ta med sig. Gästhamn med plats för 15 båtar finns.

M/S Hulda gör turer till Storjungfrun.

/GRW

Prästgrundet - välbevarat fiskeläge

Prästgrundet ligger i yttersta havsbandet nordost om Söderhamn. Från början var det tre separata holmar men genom landhöjningen har öarna förenats till en enda ö med en väl skyddad vik.

Öns historia

En skeppspräst som omkom då fartyget förläste vid ön och ligger begravd där sägs vara upphov till öns namn. Tidigare hette ön Storsnoa. Gävlefiskarna hörde till dom första som hade ön som utgångspunkt för sina fiskefärder. Liksom med Storjungfrun donerades Prästgrundet till Söderhamn 1620 när staden fick stadsprivilegier. Från 1775 och fram till 1970-talet har söderhamnsfiskare funnits på Prästgrundet. Här finns både kapell, bagarstuga och mangelbod kvar sen den tiden.

Kapellet, det minsta bevarade fiskekapellet längs Norrlandskusten, är mycket välbevarat.

Byggår 1830, färdig 1838.
Här finns plats för 32 kyrkobesökare.
I dag är kapellet byggnadsminneförklarat.

Fiskarfamiljerna hade bagarstuga och mangelbod tillsammans och tvättade gjorde man troligen i en s.k. pannmur.

Surströmming. Jag har en gammal burk kvar i stugan på Sandskär. På ena sidan står det "Prima Surströmming från Tärnö Salteri Prestgrundet Lars Norin Söderhamn." På andra sidan finns tecknad bild med båtar, vågor och några öar. Själva strömmingen är sen länge uppäten.

Prästgrundet i dag. Gästhamn med flera bryggplatser, toalett, sopkärl och telefon. Bastu finns vid badplatsen. Insegling till hamnen sker norrifrån. Prästgrundet ligger mycket oskyddat, och man får ta det försiktigt om det blåser upp. /GRW

Foto: Mats Fallqvist, Länsmuseet Gävleborg. Ref.nr: DSC_0010

TELEFONLISTA

Ordförande	Gösta Enebog		070 622 40 69
Vice ordf	Thomas Thyr		070 310 27 33
Kassör	Monica Damström		073 021 67 04
Sekreterare	Anders Eriksson	08 754 62 43	070 584 32 66
Ledamot	Lennart Källman		070 598 99 21
Hamnkapten	Sven-Åke Damström		070 554 24 62
Vice hamnkapten	David Moberg		070 541 91 78
Arbetsledare	Tomas Bodlund		070 312 08 72
Vice arb.ledare	Lars Ellgren	0270 127 26	073 044 41 79
Miljöombud	Monika Grudén		070 246 84 72
Hemsidan	Anders Eriksson	08 754 62 43	070 584 32 66
Red Saltsänk	Gabrielle Roland Waldén		070 182 14 78
Stugfogde	Vakant		
Valberedning	Eivy Ängwald	0270 155 38 (sammankallande)	

Verksamhetskommitté: Sven-Åke Damström (sammankallande), David Moberg, Monika Grudén, Tomas Bodlund och Lars Ellgren.

Håll Sverige rent!

Under 2020 ska mätningar av nedskräpningen ske i hela landet. Det är första gången en nationell mätning görs.

Runt 30 kommuner arbetade med mätning och rensning av skräp under 2019. I Uppsala mätte man hur mycket skräp och vilket slag av skräp som fördes från Fyrisån ut mot Mälaren.

Nu när mätningar ska göras över hela landet får vi en bild av hur läget ser ut på riksnivå, och kommunerna får möjlighet att jämföra sina siffror med riksnivån.

Måla inte båtbottnen!

Tvätta båtbottnen en eller ett par gånger per säsong istället för att måla den med biocidfärg.

Tvätta på klubben eller i särskild båttvätt på Sandarne båtklubb. För mer information se hemsidan.

Stoppa tjuvarna! På Facebookgruppen **Båtsamverkan i Söderhamn** kan du få information om brott och förebyggande åtgärder mot stölder. Genom **Coboats** får du snabb information om stölder eller problem vid din bryggplats. <https://coboats.se>

All information uppdateras kontinuerligt på klubbens hemsida

www.stenobatklubb.se